

Sygn. akt VIII Gz 221/17

POSTANOWIENIE

Dnia 8 marca 2018 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy Wydział VIII Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Marek Tauer

Sędziowie: SSO Artur Fornal

SSO Wiesław Łukaszewski

po rozpoznaniu w dniu 8 marca 2018 r. w Bydgoszczy

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa M. M.

przeciwko Ł. S.

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda na rozstrzygnięcie w zakresie kosztów procesu zawarte w pkt. II postanowienia Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 27 października 2017 r., sygn. akt VIII GC 2317/17

postanawia:

1. oddalić zażalenie;
2. zasądzić od powoda na rzecz pozwanego kwotę 225 zł. (dwieście dwadzieścia pięć złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.

Marek Tauer Artur Fornal Wiesław Łukaszewski

Sygn. akt VIII Gz 221/17

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy w Bydgoszczy zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 3.600 zł tytułem zwrotu kosztów procesu. W uzasadnieniu wskazano, że w sprawie umorzono zostało postępowanie z uwagi na cofnięcie pozwu w całości bez zrzeczenia się roszczenia (pismo powoda z dnia 14.09.2017 r.) Pozwany wniósł o zasądzenie od powoda na jego rzecz kwotę 3.600 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, powód zaś domagał się nieobciążania go kosztami postępowania bądź obciążenia go jedynie częścią tych kosztów, podnosząc, że pozwany nie odpowiedział na wezwanie do zapłaty z dnia 9.11.2016 r., a jego bierna postawa skłoniła powoda do wytoczenia powództwa. Sąd Rejonowy w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia odwołał się do treści przepisu art. 203 § 3 k.p.c., wskazując, że wynika z niego wprost, że co do zasady w razie cofnięcia pozwu, koszty postępowania ponosi powód. Sąd I instancji zaakcentował, że przyczyną cofnięcia pozwu było w sprawie niniejszej przedawnienie roszczenia. W ocenie tego Sądu, powód nie wykazał, aby do wytoczenia powództwa doszło na skutek biernej postawy pozwanego, z materiału dowodowego nie wynika bowiem, że przed procesem powód podjął jakąkolwiek próbę kontaktu z pozwanym.

Powód w zażaleniu zarzucił:

I/ naruszenie przepisów postępowania, tj.

a) art. 229 kpc poprzez jego niezastosowanie i przyjęcie, że powód nie udowodnił, że podejmował próby przedsądowego odzyskania należności i w konsekwencji, iż do wytoczenia powództwa doszło na skutek biernego zachowania pozwanego, podczas gdy pozwany w sprzeciwie wprost przyznał, że otrzymał to wezwanie do zapłaty,

b) art. 203 § 3 kpc poprzez jego błędną wykładnię i przyjęcie, że z powyższego przepisu wynika domniemanie przegrania sprawy przez powoda w przypadku cofnięcia pozwu, podczas, gdy przepis ten nie odnosi się do zasad ponoszenia kosztów przez stronę a jedynie ustala dla pozwanego zawity termin do złożenia wniosku o zasądzenie kosztów postępowania,

II/ błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, iż nie zachodzi szczególnie uzasadniony przypadek uzasadniający nieobciążenie powoda kosztami w oparciu o treść art. 102 kpc podczas gdy w zaistniałym stanie faktycznym pozwany niewątpliwie dał podstawy do wytoczenia powództwa, roszczenie uległo przedawnieniu a ilość podniesionych zarzutów świadczy, iż nakład pracy strony pozwanej był niewielki,

III/ naruszenie prawa materialnego – tj. art. 5 kc poprzez jego niezastosowanie i przyjęcie, że żądanie zasądzenia kosztów zastępstwa procesowego w sytuacji gdy podstawą cofnięcia powództwa jest zarzut przedawnienia podniesiony przez pozwanego, który zachował się biernie wobec pozasądowych działań powoda nie jest sprzeczne z zasadami współżycia społecznego.

Mając powyższe na uwadze skarżący wniósł:

1) na podstawie art. 395 § 2 kpc o reasumpcję postanowienia i nie obciążenie powoda kosztami zastępstwa procesowego

a na wypadek nieuwzględnienia wniosku o reasumpcję

2) na podstawie art. 386 § 4 kpc w zw. z art. 397 § 2 kpc o uchylenie powyższego postanowienia w zaskarżonym zakresie i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania

ewentualnie

3) o zmianę na podstawie art. 386 § 2 kpc i nieobciążenie powoda kosztami postępowania na podstawie art. 102 kpc.

W odpowiedzi na zażalenie pozwany wniósł o oddalenie zażalenia powoda w całości i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania zażaleniowego wraz z kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie powoda nie zasługiwało na uwzględnienie.

W ocenie Sądu Okręgowego, słusznie Sąd Rejonowy w okolicznościach rozpoznawanej sprawy uznał, iż w zakresie kosztów postępowania, powoda należy traktować jako stronę przegrywającą proces.

W orzecznictwie za utrwalony należy uznać pogląd zgodnie z którym o tym, która strona przegrała sprawę w rozumieniu art. 98 k.p.c. decyduje rezultat przeprowadzonego porównania roszczeń dochodzonych z roszczeniami uwzględnionymi. Żadnego natomiast znaczenia dla oceny, czy i w jakim stopniu strona wygrała lub przegrała sprawę, nie ma to, czy sąd podzielił argumentację prawną przedstawioną przez stronę oraz czy uwzględnił podniesione przez nią zarzuty. Sam zatem fakt, że strona uległa w sprawie, choćby nawet tylko formalnie, kwalifikuje ją jako stronę przegrywającą, obowiązującą do zwrotu kosztów przeciwnikowi na jego żądanie (zob. m.in. postanowienia Sądu

Najwyższego z dnia 9 października 1967 r., I CZ 81/67, LEX nr 6221; z dnia 8 sierpnia 2003 r., V CK 486/02, LEX nr 172836; z dnia 23 lutego 2012 r., V CZ 146/11, LEX nr 1147818, a także uzasadnienie postanowienia z dnia 12 kwietnia 2012 r., II CZ 208/11, LEX nr 1214570).

Poza regulacjami szczególnymi przewidującymi wzajemne zniesienie kosztów procesu w przypadku umorzenia postępowania na skutek cofnięcia powództwa co do zasady umorzenie takie stawia powoda w roli przegrywającego spór, gdyż jego żądanie nie zostaje uwzględnione.

Dopuszczalne byłoby odstępstwo od tej zasady jedynie w sytuacji gdyby wykazane zostało, że wystąpienie z powództwem było niezbędne dla celowego dochodzenia praw, w szczególności gdyby po jego wytoczeniu pozwany zaspokoił roszczenie powoda wymagalne w chwili wytoczenia powództwa (zob. uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 2012 r., II CZ 208/11, LEX nr 1214570 i cytowane tam orzecznictwo). Gdy jednak cofnięcie pozwu następuje w przypadku, w którym pozwany zaprzeczył zasadności powództwa, składając sprzeciw od nakazu zapłaty – a tak było w niniejszej sprawie (zob. k. 30 v. akt sprawy) – skutkuje to obowiązkiem zwrotu kosztów procesu pozwanemu, jako stronie wygrywającej (art. 203 § 2 zd. drugie k.p.c.).

W niniejszej sprawie podkreślić należy, że to powód sprawę przegrał i z tego względu obowiązkiem powoda było zgodnie z wnioskiem pozwanego zapłacenie wynagrodzenia. Instytucja przedawnienia roszczeń jest uregulowana prawnie i trudno zarzucić, że instytucja przedawnienia roszczenia narusza zasady moralne funkcjonujące w społeczeństwie a tylko w takim wypadku możliwe było podniesienie zarzutu naruszenia art. 5 kc.

Sąd Odwoławczy jako niezasadny ocenił także zarzut powoda dotyczący naruszenia art. 102 kpc, w myśl którego, w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. Cytowany przepis formułuje wyjątek od podstawowej zasady orzekania w przedmiocie kosztów procesu, pozostawiając sądowi orzekającemu swobodę oceny, czy fakty związane z przebiegiem procesu, jak i dotyczące sytuacji życiowej strony, stanowią podstawę do nieobciążania jej kosztami procesu. Przy tym całokształt okoliczności, które mogłyby uzasadniać zastosowanie tego wyjątku, powinien być oceniony z uwzględnieniem zasad współzycia społecznego.

Analiza akt sprawy nie dała Sądowi Odwoławczemu podstaw do ustalenia, aby w okolicznościach rozpoznawanej sprawy zachodziły jakiegokolwiek szczególne przesłanki uzasadniające zastosowanie wobec powoda reguły wynikającej z art. 102 k.p.c.

Powód bowiem wytaczając powództwo o przedawnione roszczenie winien bowiem liczyć się z podniesieniem zarzuty przedawnienia i winien liczyć się, że sprawę przegra.

Mając na uwadze przytoczone okoliczności Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

Wiesław Łukaszewski Marek Tauer Artur Fornal